



РЕШЕНИЕ
по оценка на въздействието върху околната среда
№ ПК-1-1/2025 г.

На основание чл. 94, ал. 2 и чл. 99, ал. 2 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) и чл. 19, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС)

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционното предложение (ИП) „Добив и преработка на инертни материали от находище „Орешака“ в землището на с. Огняново, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик

с възложител: „ЕКО-ХИДРО-90“ ООД

ЕИК 112580619

със седалище: общ. Пазарджик, 4400 гр. Пазарджик, ул. „Асен Златарев“ №12

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда да бъде извършван добив и преработка на инертни строителни материали – пясъци и чакъли от находище „Орешака“, в местност Орешака в землището на с. Огняново, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик.

Възложителят е предприел действия по реализацията на ИП, като е възложил изготвянето на необходимата концесионна документация, с която да поиска предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от *Закона за подземните богатства* (ЗПБ).

Представен е договор с Министерски съвет, представляван от министъра на енергетиката, от 15.10.2021 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от находище „Орешака“, по чл. 2, ал. 1, т. 5 от ЗПБ, който ще влезе в сила, след приключване на настоящата процедура. Концесионният договор предвижда експлоатацията на находището да продължи 35 години.

За ИП има проведена процедура по реда на ЗООС и *Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС*, има изготвени доклад за ОВОС и доклад за оценка на степента на въздействие (ОСВ) на ИП върху защитени зони в района, която е приключила с издаване на решение по ОВОС № 2-1/31.07.2014 г. на директора на РИОСВ-Пазарджик, с което е одобрено извършването на горепосоченото ИП.

Настоящият доклад за ОВОС е изготвен, поради обстоятелството, че Решение по ОВОС № 2-1/2014 г. на директора на РИОСВ-Пазарджик е загубило правно действие, поради изтичане на пет годишния срок, в който е трябвало да започне реализацията му.

Находище „Орешака” е разположено в северната тераса на р. Марица, между асфалтирания път гр. Пазарджик – с. Огняново и северната дига на реката.

В географско отношение площта попада в Пазарджишкия дял от Тракийската низина. Релефът е равнинен, с лек наклон в южна посока, към р. Марица. Надморската височина е от 190,60 до 193,00 м.

Цялата площ на находището е заета от кватернерни алувиални наслаги, състоящи се от пясъци и чакъли. Инвестиционното предложение за добив на инертни материали е предвидено да бъде реализирано върху земеделска земя.

Концесионната площ е отдалечена от населените места в района на община Пазарджик, както следва: на около 600 м западно от с. Огняново, на около 400 м източно от с. Синитово, което е на другия бряг на река Марица и на около 1 700 м югоизточно от с. Мирянци.

Концесионната площ ще е в размер на 541,2 дка (54,12 ха), като включва площта на находището 494,326 дка и допълнителни площи, необходими за обслужващи дейности, за съпътстваща преработвателна дейност на добитите инертни материали и за предпазни сервитути.

Координатен регистър на граничните точки, описващи концесионна площ „Орешака”, с площ 541,2 дка, в координатна система 1970 г.:

№	X	Y	№	X	Y
1	4543810,6	8586655,3	9	4542796,3	8586785,3
2	4543810,8	8586889,9	10	4542973,9	8586682,4
3	4543775,0	8586897,6	11	4543172,4	8586635,5
4	4543746,9	8586969,2	12	4543395,8	8586644,5
5	4543453,8	8587297,9	13	4543622,4	8586678,5
6	4543257,7	8587354,6	14	4543693,0	8586702,7
7	4542928,9	8587233,8	15	4543692,7	8586665,6
8	4542767,4	8586858,1	16	4543699,5	8586655,3

Координатен регистър на граничните точки, описващи находище „Орешака”, с площ 494,326 дка, в координатна система 1970 г.:

№	X	Y	Кота терен	№	X	Y	Кота терен
1	4543173,4	8586645,5	190,5	8	4543449,8	8587288,6	192,1
2	4543394,9	8586654,5	191,3	9	4543258,1	8587344,1	191,0
3	4543619,8	8586688,2	193,0	10	4543002,1	8587252,3	191,0
4	4543685,4	8586714,4	193,1	11	4542936,4	8587226,1	190,1
5	4543764,4	8586898,2	193,0	12	4542778,2	8586857,9	191,0
6	4543738,2	8586963,9	193,0	13	4542804,4	8586792,2	191,0
7	4543596,3	8587123,0	193,0	14	4542977,7	8586691,8	191,0

Върху площадката на ИП да бъдат обособени следните площадки и подобекти:

- При подготовката на площадката: Път, отклонение от черния полски път до северозападна граница на ИП, с дължина 25 м и ширина 7 м, т.е. обща площ 175 м² извън обхвата на ИП. Площадка за обслужващи дейности - обща площ 4,095 дка, в т. ч. заета от преместваеми обекти 310 м², както следва: КПП – 25 м²; Пласмент – 25 м²; Ремонтна работилница - 200 м²; Битово помещение с баня – 40 м²; Резервоар за вода – 7 м²; Водоплътна изгребна яма за отпадъчни води – 3 м²; Кантар - 10 м². Вътрешен технологичен път – от входа на ИП до и покрай депата за хумус и за земни маси.

Дължината му ще бъде 100 м, а ширината 6 м, т.е. с площ 600 м². Пътят ще се ползва и в периода на експлоатацията на ИП. Площадки за депа (СМО) – обща площ 13,635 дка, в т.ч.: депо за хумус (СМО № 1 почва) – 2,641 дка и депо за земни маси (СМО № 2 пясъчливи глини) – 10,994 дка.

- *При експлоатацията на ИП:* Площадка за добивна дейност – площ 494,326 дка (на находището). В границите на площадката за добивна дейност ще се обозначава ежегодно площта на работния участък за годината (средно ~ 15,0 дка), в който ще се разполагат мобилна миячно-сортировъчна инсталация (МСИ), утайник към нея и местата за складиране на добитите маси и на готовите фракции от инертни материали. Местата за МСИ и за насипищата ще се променят в зависимост от площадката на годишния работен участък и фронта на добивните работи. Общата площ на площадката за МСИ е около 2,0 дка, в т.ч.: за инсталацията - 200 м²; за насипища за суровите инертни материали – 500 м²; за насипища за готовите фракции - 500 м²; за маневриране на инсталацията - 800 м²; за утайник - около 1,3 дка; вътрешен технологичен път – 5 700 м².

В резултат от изпълнените геолого-проучвателни дейности, в находище „Орешака“ са изчислени и утвърдени от СЕК при МЕ запасите и ресурсите на полезното изкопаемо. В находище „Орешака“, с площ 494,326 дка, са оконтурени два блока (*Блок 1 и Блок 2*) и са изчислени 1 218,9 хил. м³ разкривка и 4 548,9 хил. м³ подземно богатство. По степен на изученост и достоверност, запасите от Блок 1 са отнесени към категория „вероятни запаси“ [122], а тези от Блок 2 към „предварително установени ресурси“ [332]. Те ще бъдат усвоени след прекатегоризирането им в запаси [122].

Дълбочината на изкопите (от кота терен 193,00 до кота дъно 180 м) ще е от 13,00 до 10,60 м. Дебелината на откривката ще е от 3,00 до 1,60 м, а дебелината на слоя полезно изкопаемо е от 11,00 до 7,80 м. Нивото на подземните води е от 1,60 до 3,60 м, при което полезното изкопаемо ще се изземва под вода, без водопонижение.

Установените запаси от 4 548,9 хил. м³ са до разрешена кота на изземване +180 м. Изчислената средна дебелина (кота терен – кота 180) на находището е 9,2 м, на откривката 2,45 м. Средногодишно ще се добиват 120 хил. м³.

Съгласно избраната технология на работа в кариерата, широчината на работната зона ще е 40-50 м, височината на добивното стъпало съвпада с дебелината на подводния пясъчен пласт 8,0-10,0 м, който ще се изземва изцяло, без да се разчленява на отделни хоризонти. Разкривното стъпало ще е с променлива височина, от 0,70 м до 2,50 м, и ще е непосредствено слято по вертикала с пясъчното. Ъгълът на откоса на работното стъпало е приет 45°, защото то е със сух забой, а за подводното пясъчно стъпало ъгълът е определен на 30°. Дължината на багерния блок е неограничена и зависи от фронта на добивните работи. По практически съображения се приема в границите от 70 до 300 м.

Етапи на разработване на находище „Орешака“

- *Подготвителен* - Ще си извършат необходимите дейности за въвеждане на находището в експлоатация и достигане на проектния капацитет на добивните дейности. Той ще бъде с продължителност 1 година и ще включва следните дейности: изготвяне и съгласуване на работни проекти; придобиване на права за ползване на терените, предвидени за начално разкриване на запасите и започване добивни работи;

- *Експлоатация* - Като основна добивна машина ще се използва еднокочов багер-драглайн на гъсеничен ход. Той ще изземва пясъчния пласт по цялата му дебелина (на едно добивно стъпало), на дълги заходки чрез работа на преден забой. Изкопаната от подводния забой пясъчна маса ще се разтоварва от драглайна на дълги купове, успоредно на борда на изработката, където ще се извършва оцеждането на материала. След това, от формирания куп, материалът ще се товари с помощта на челен товарач, с обем на кофата 2,5 м³ в 15-тонни автосамосвали, които ще го доставят до МСИ. Разкривката ще се изгребва с хидравличен багер-обратна лопата и ще се товари в автосамосвали, които ще я транспортират съответно до временно депо за почвени материали или до съответното насипище за разкривка.

За експлоатацията на находището ще е необходимо следното технологично оборудване: един багер тип „драглайн“; един багер тип „обратна лопата“; три автосамосвала 15 t; една мобилна МСИ; един челен товарач колесен с кофа 2,5 m³; един булдозер 160 h.p.; една водоноска; два фургона и една химическа тоалетна.

За депониране на материалите от разкривката на кариерата, през срока на концесията се предвижда изграждането на две насипища: външно с общ обем около 65 000 m³ и вътрешно с общ обем 740 000 m³. Поради характера на терена, външното насипище ще се оформи като рампа, със средна височина при короната 6,0 m. Вътрешното насипище ще бъде от скатен тип, като материалът, разтоварен от самосвалите на нивото на терена, ще се прибутва с булдозер в отработената водна площ по естествения си откос на устойчивост.

Добитите от находище „Орешака“ пясъци и чакъли ще се преработват в мобилна миячно-сортировъчна инсталация (МСИ), разположена в границите на концесионната площ. Нейното местоположение ще се мени през срока на концесията така, че да се сведат до минимум транспортните разстояния. За осигуряване на стандартен зърнометричен състав и модул на едрина на пясъка и чакъла ще се използва МСИ със следната технология:

- Двустепенно промиване на материала – първи етап струйно върху ситото и последващ етап в агрегата FINEMASTER 200, във водна баня с последващо обезводняване.

- Отделяне на всички зърна над 4 mm, складирането им на отделно депо.
- Отделяне на зърна с едрина 0,075 - 0,315 mm и складиране на отделно депо.
- Отделяне на всички отмиваемы частици и зърна с едрина под 0,075 mm под формата на шлам.

Технологията предвижда пълен оборотен цикъл на технологичната вода, която ще се използва за промиване на материала. Водата ще се взема от кариерния котлован, в близост до който е разположена МСИ, и с помпена станция ще се подава към инсталацията. Водопроводът, чрез който ще се подава вода от котлована към инсталацията чрез помпената станция, е оразмерен за 20 l/s. Производствените отпадъчни води от промивната инсталация, ще се подават към специално оформен двусекционен утаителен басейн в отработеното пространство. През време на експлоатацията на находище „Орешака“, освен пътя за движение на самосвалите с добитата баластра, до мобилната МСИ, ще се поддържат и вътрешнокариерни пътища от разкривното стъпало, до съответните депа за разкривка. Обща дължина на пътищата в работещата кариера ще бъде средно около 1000 - 1500 m, с ширина на пътното платно 5,5 m

Транспортът на готовата продукция ще се извършва със самосвали. Транспортирането на инертните материали ще се осъществява посредством: асфалтов път с. Огняново – гр. Пазарджик – път от републиканската пътна мрежа I-8 (обход на гр. Пазарджик по бул. „Стефан Стамболов“) – път II-37 (обход на гр. Пазарджик по бул. „Хр. Ботев“) – Автомагистрала „Тракия“.

• *Напускане на концесионната площ* - обхваща последните 2 години от срока на концесията. През него успоредно с постепенното затихване на добивните работи, ще се извършва окончателна рекултивация на нарушените терени, демонтаж на ненужните съоръжения и подготовка за напускане на концесията. След приключване на експлоатацията на обекта на ИП, ще се извърши техническа и биологична рекултивация на нарушените терени по отделен проект.

В докладите по ОВОС и ОСВ са разгледани две алтернативи по отношение на площта, в която да се извършва добив в находище „Орешака“:

Алтернатива 1 - С нея се предвижда цялостна разработка на площта с определени запаси в категория [122], а в следствие и на част от определените ресурси [332], т.е. на цялото находище в размер на 494,326 дка. Към тях са предвидени и необходимите

съпътстващи площи в размер на 46,915 дка, при което концесионната площ възлиза на 541,241 дка.

Алтернатива 2 - При нея се предвижда да бъдат изключени от добив в находището общо 120,620 дка, като добив ще се извършва **на площ 373,706 дка.**

Ще се бъдат изключени:

- Пренаващ през находището отводнителен канал и съпътстващият го път (ПИ с идентификатори 53335.914.30, 53335.914.31 и 53335.915.48) с обща площ 20,307 дка.

- Площи, южно от отводнителния канал, попадащи в Защитена Зона „Река Марица“ (ПИ с идентификатори 53335.915.4, 53335.915.5, 53335.915.6, 53335.915.8, 53335.915.24, 53335.915.30, 53335.915.31, 53335.915.35 и 53335.915.37), с обща площ 13,460 дка.

- Площи, разположени в източната част на находището, с обща площ 86,853 дка.

Настоящото ИП за добив от находище „Орешака“ в землището на с. Огняново ще се осъществи по описаната по горе технология, в рамките на територията, избрана по Алтернатива 2 на площ 373,706 дка.

Регистър на точките от контура на площите за добив от находище „Орешака“ при **Алтернатива 2:**

№ т.	Координатна система БГС 2005г.	
	Х	У
1	4669331,8733	408280,9106
2	4669307,6550	408283,9340
3	4668994,1760	408321,2460
4	4668953,5930	408326,0640
5	4668606,8880	408377,5720
6	4668590,8680	408378,2260
7	4668532,0350	408374,7110
8	4668525,6793	408331,8586
9	4668662,4854	408257,0222
10	4668859,2582	408215,5387
11	4669080,4661	408229,9701
12	4669304,4670	408269,1772
13	4669358,3254	408292,2354
14	4669369,4029	408296,9780
15	4669443,8682	408482,6572
16	4669416,0648	408547,6932
17	4669198,6236	408780,3917
18	4668761,3410	408690,3170
19	4668760,6430	408693,7460
20	4668564,2680	408653,2990
21	4668556,9870	408567,8540
22	4668555,6410	408561,5540
23	4668548,0070	408476,5150
24	4668547,5330	408472,5720
25	4668547,9030	408398,2560
26	4668595,4480	408392,6630
27	4668635,6860	408387,7385
28	4668882,2660	408356,1040
29	4668921,3110	408355,8040
30	4668957,0840	408350,1720
31	4668959,0570	408349,8690
32	4669145,0610	408329,8560
33	4669164,7740	408325,0730
34	4669328,8460	408306,0150

№ т.	Координатна система WGS 84	
	В	Л
1	42° 09' 13.893"	24° 23' 24.794"
2	42° 09' 13.109"	24° 23' 24.940"
3	42° 09' 02.966"	24° 23' 26.744"
4	42° 09' 01.653"	24° 23' 26.977"
5	42° 08' 50.439"	24° 23' 29.418"
6	42° 08' 49.920"	24° 23' 29.456"
7	42° 08' 48.012"	24° 23' 29.336"
8	42° 08' 47.787"	24° 23' 27.474"
9	42° 08' 52.189"	24° 23' 24.137"
10	42° 08' 58.549"	24° 23' 22.217"
11	42° 09' 05.724"	24° 23' 22.719"
12	42° 09' 13.000"	24° 23' 24.299"
13	42° 09' 14.755"	24° 23' 25.272"
14	42° 09' 15.116"	24° 23' 25.473"
15	42° 09' 17.608"	24° 23' 33.517"
16	42° 09' 16.735"	24° 23' 36.366"
17	42° 09' 09.787"	24° 23' 46.624"
18	42° 08' 55.577"	24° 23' 42.950"
19	42° 08' 55.556"	24° 23' 43.100"
20	42° 08' 49.174"	24° 23' 41.450"
21	42° 08' 48.902"	24° 23' 37.733"
22	42° 08' 48.856"	24° 23' 37.460"
23	42° 08' 48.572"	24° 23' 33.761"
24	42° 08' 48.555"	24° 23' 33.589"
25	42° 08' 48.536"	24° 23' 30.353"
26	42° 08' 50.074"	24° 23' 30.082"
27	42° 08' 51.376"	24° 23' 29.845"
28	42° 08' 59.354"	24° 23' 28.326"
29	42° 09' 00.619"	24° 23' 28.291"
30	42° 09' 01.776"	24° 23' 28.025"
31	42° 09' 01.840"	24° 23' 28.011"
32	42° 09' 07.860"	24° 23' 27.033"
33	42° 09' 08.496"	24° 23' 26.813"
34	42° 09' 13.806"	24° 23' 25.889"

Реализацията на ИП по **Алтернатива 2** не води до промяна на параметрите на концесионната площ, площта на находището и утвърдените запаси и ресурси, съгласно сключения концесионен договор, тъй като находището вече е регистрирано в Националния регистър на находищата към Министерство на енергетиката (МЕ) и е публикувано в Националния концесионен регистър към МЕ.

В периода на строителство ще се формират битово-фекални отпадъчни води (БФОВ), ще бъдат осигурена химическа тоалетна за работещите на площадката.

В периода на експлоатация ще се формират:

- БФОВ, които ще се заустват във водоплътна изгребна яма, които отпадъчни води периодично ще бъдат извозвани до градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ) на гр. Пазарджик за пречистване, съгласно договор между възложителят и „Водоснабдяване и канализационни услуги“ ЕООД гр. Пазарджик.

- Отработените технологични води ще преминават през съоръжение за механично пречистване – утайтел, с две отделения – едното за утаяване на суспендираните частици, а другото за съхраняване на избистрената вода. След избистряне на отработената вода, същата ще бъде използвана повторно в МСИ, директно от второто отделение на утайтеля.

Утайките от пречиствателното съоръжение представляващи глинести частици, ще се връщат в отработеното пространство на кариерата.

Технологията на добив на полезното изкопаемо и неговата първична преработка, не предвижда заустване на технологични отпадъчни води в повърхностен водоприемник.

Водите от оросяването на площадката през летния сезон и дъждовните води ще имат дифузен характер и ще се оттичат по естествен път във формиращия се котлован.

След изтичане на концесионния договор за находище „Орешака“, на площта ще се образува техногенен релеф, в който ще се съчетават: открита водна площ около 156 дка, хоризонтални площи, около 215 дка, които ще се рекултивират за земеделско ползване и полегати откоси около 70 дка (на предпазната берма и около езерото), които ще бъдат затревени.

В хода на разработването на находището да се изградят гнездови и миграционни местообитания на редки и защитени от ЗБР видове птици. За целта следва в централните части на водоема, който ще се образува при експлоатацията на ИП, ще се оставят и оформят три типа малки острова, с обща площ минимум 6 дка.

На първия от островите, с надводна част мин. 2 дка, ще се създадат природни местообитания с кодове 92А0 и 91Е0 по Директива 92/43/ЕЕС (заливни и крайречни гори), с основно предназначение създаване на гнездово местообитание на смесена чаплова колония, с участието на ибиси и лопатаря.

Вторият „остров“ ще е основа за възстановяване на местообитание с код 3150 (по Директива 92/43/ЕЕС) и трябва да представлява залята плитчина с площ мин. 3,4 дка, подходяща за обрастване с папур (*Typha*) като основна формация и като съпътстващи растения от съюзите *Magnopotamion* и *Parvopotamion*, *Lemnion minoris*, *Hydrocharition*, *Nymphaeion albae* и др. Тук освен възстановяването на застрашеното местообитание 3150, основната цел ще бъде създаването на гнездово местообитание на 10 вида редки птици (лебеди, гмурци, водни дърдавци, малък воден бик, тръстикова блатар и др.).

Третият остров, с надводна площ мин 0,8 дка, ще е изграден в надводната си част от дълбок слой (мин. 60 см) пясък и чакъл. Основната цел на този остров ще е да осигури гнездово местообитание на наземно гнездящи редки птици (рибарки, дъждосвирци и др.).

При дейностите на площадката се предвижда използването на ограничени количества спомагателни материали, главно горива и смазочни материали, необходими за строителната механизация.

Дизеловото гориво ще е налично само в резервоарите на техниката. Пълненето с такова ще става от специализирани цистерни за зареждане. На обекта няма да се съхраняват резервни количества гориво.

На площадката, в работилницата ще има минимални количества масла, смазочни материали и др., във фабричните им опаковки. Обслужването на техниката ще става само в работилницата, при спазване на изискванията за това.

Всички отпадъци, генерирани при разработването и експлоатацията на находището, ще се управляват съгласно изискванията на *Закона за управление на отпадъците (ЗУО)* и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Управлението на минните отпадъци ще се осъществява, съгласно *Закона за подземните богатства*.

В доклада за ОВОС е включена информация от извършено хидрогеоложко и инженерно-геоложкопроучване в концесионна площ „Орешака”, като е направена оценка на въздействията на ИП върху качествения и количествен състав на подземните води и режима на работа на съседно разположените водоземни съоръжения за добив на подземни води.

Находище „Орешака” попада в границите на водосбора на повърхностно тяло „Река Луда Яна от вливане на Стрелчанска Луда Яна до устие”, с код BG3MA700R149 и т. 5 от точките описващи външния контур на концесионната площ попада в границите на водосбора на повърхностно водно тяло „Река Марица от р. Тополница до вливане на р. Въча и ГОК-9 и ГОК II“ с код BG3MA700R143.

ИП е разположено в обхвата на подземно водно тяло с код BG3G000000Q013 „Порови води в Кватернер – Горнотракийска низина“ и разположеното под него подземно водно тяло с код BG3G00000NQ018 „Порови води в Неоген – Кватернер – Пазарджик – Пловдивския район“.

ИП не попада и не граничи със санитарно-охраняеми зони (СОЗ), като на около 370 м на изток от контура на концесионната площ се намира граница на пояс III-ти на СОЗ около ТК1 и ТК 2 за ПБВ, уредена със заповед № СОЗ-М-346/08.03.2018 г. на директора на БДИБР гр. Пловдив.

На основание чл. чл. 14, ал. 11 от Наредбата за ОВОС е проведена консултация с Басейнова дирекция Източнореломорски район с център Пловдив (БДИБР), по отношение значимостта на потенциалните въздействия върху водите и водните екосистеми при осъществяването и експлоатацията на инвестиционното предложение.

С писмо, с изх. № ПУ-01-742-(12)/08.11.2024 г., БДИБР гр. Пловдив дава положителна оценка на доклада по ОВОС.

В изпълнение на изискванията на чл. 14, ал. 2, т. 1, буква „а“ от Наредбата за ОВОС е проведена консултация с Регионална здравна инспекция-Пазарджик (РЗИ-Пазарджик), относно значимостта на положителните и отрицателни въздействия върху човека и възможния здравен риск при реализацията на инвестиционното предложение.

С вх. № ПД-01-498-(64)/25.06.2025 г., РЗИ-Пазарджик дава положителна оценка на качеството на доклада по ОВОС за ИП по отношение направените в него анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможния здравен риск от строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение.

ИП попада в обхвата на чл. 31 на *Закона за биологичното разнообразие* (ДВ. бр. 77 от 9 Август 2002 г. и посл. изменения.) и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, ДВ бр. 73/2007 г. и посл. изменения.).

Площадката на ИП не попада в границите на защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии*.

Площадката на ИП попада в границите на следните защитени зони:

1. BG0002057 „Бесапарски ридове” за опазване на дивите птици, обявена със заповед № РД-786/29.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.) и с

променени забрани на дейностите със заповед № РД-78/28.10.2013 г. (ДВ бр. 10 от 2013 г.).

2. BG0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със заповед № РД-728/19.08.2024 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 74/2024 г.).

ИП е допустимо спрямо забраните за защитена зона BG0002057 „Бесепарски ридове”, определени със заповеди № РД-786/29.10.2008 г. и № РД-78/28.10.2013 г.

ИП е допустимо спрямо забраните за защитена зона BG0000578 „Река Марица”, определени със Заповед № РД-728/19.08.2024 г.

На основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от същата Наредба, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която реализацията на ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в посочените по-горе защитени зони, и съгласно дадени по чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС указания, е изготвен доклад за оценка степента на въздействие (ОСВ) върху защитените зони. Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани и оценени в доклада за ОСВ.

По време на процедурата за ОВОС са извършени консултации със заинтересовани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и всички приложения към него, и са проведени срещи за обществено обсъждане в с. Огняново, с. Синитово, с. Мирянци и в гр. Пазарджик.

В резултат на обществените обсъждания постъпват писмени становища от жителите на трите села, придружени с подписки, с изразена позиция против реализацията на инвестиционното предложение. В становищата са изразени и опасения от различен характер, свързани с бъдещи въздействия от реализацията на ИП. Част от изказаните възражения са свързани с организационни въпроси, и немотивирани мнения, друга част са свързани с опасения отнасящи се за въздействия върху: подпочвените води в района, напукване на къщи в границите на селата, замърсяване на въздуха, водите, повишени нива на шум в района, засягане на земеделски земи, преминаване на камиони през населените места.

Всички постъпили мнения и становища, своевременно са предоставени на възложителя за становище.

Възложителят изготвя становище (внесено с вх. № ПД-01-498-(79)/23.09.2025 г.) по предложенията, препоръките, мненията и възраженията в резултата на обществените обсъждания, в което се разглеждат експертно поставените от населението въпроси. В изпълнение на наредбата по ОВОС, становището е предоставено на кметствата за осигуряване на обществен достъп до него.

С цел изясняване на постъпилите от обществените обсъждания позиции и мнения от населението, компетентният орган, с писмо с изх. № ПД-01-498-(77)/18.09.2025 г., възлага на проф. д-р инж. Ивайло Копрев, ректор на Минно геоложки университет „Св. Иван Рилски“ гр. София, изготвянето на експертно становище, относно границите на въздействие по отношение на свличане на земни маси, следствие извършване на предвидените добивни дейности в находище „Орешака“.

С вх. № ПД-01-498-(84)/12.11.2025 г., постъпи експертно становище, изготвено от проф. д-р инж. Ивайло Копрев и доц. д-р Евгения Александрова, в което е направено заключение, че границите на въздействие по отношение на свличане на земни маси ще се ограничават в работната зона на добивните работи и прилежащата зона, около бордовете на кариерата на разстояние до няколко метра (5-10 м).

поради следните **мотиви и фактически основания:**

1. Докладът за ОВОС на ИП „Добив и преработка на инертни материали от находище „Орешака“ в землището на с. Огняново е изготвен при съобразяване принципите за намаляване и преодоляване на риска за околната среда, и човешкото здраве, и осигуряване на устойчиво развитие, съобразно действащите в страната норми за качеството на околната среда.

1.1. По отношение на компонент „Атмосферен въздух“ и фактор „Шум“

1.1.1. Представена е подробна информация за източниците на емисии, вида и количеството им, за етапите на строителство, експлоатация, закриване и рекултивация.

1.1.2. През етапа на подготовка на площадката за добив, замърсяването на въздуха се очаква да бъде локално, в резултат на изгорели газове от двигатели с вътрешно горене на строителните машини и МПС, и неорганизираните емисии прах от премахване на откритката, движението на строителната техника и автотранспорт. Количеството на отделените емисии от машините ще е незначително поради преминаване на единични бройки. Неорганизираните емисии прах ще бъдат с незначителни количества, поради ограничен терен и краткото време за събиране на хумуса.

1.1.3. При експлоатацията на кариерата, качеството на въздуха ще се повлияе минимално в резултат на добивните работи и движението на машините. В бъдещата кариера ще се добиват полезни изкопаеми основно от силно оводнена среда (добив с багер драглайн) и сортирането в МСИ ще става с помощта на вода за отмиване на дребни частици, без извършване на процес по трошене, което предполага пълната липса на възможност за образуване на прахови емисии, които могат да бъдат отчетени. МСИ ще е разположена в границите на концесионната площ. Нейното местоположение ще се мени през срока на концесията така, че да се сведат до минимум транспортните разстояния.

1.1.4. За емисиите по време на експлоатацията на кариерата е извършено математическо моделиране. Използвана е програма „Трафик Оракул“, модул „Дифузия“ и клонове: „Максимално възможно еднократно замърсяване“ и „Концентрация на вредни вещества в приземния атмосферен слой“. Получените стойности за концентрациите на емисии в атмосферния въздух са изчислени при 100 % натоварване на съобразно предвидените разрешени годишни обеми за изземване на откритка и полезно изкопаемо. Изчислените прогнозни концентрации на емисии в атмосферния въздух от дейността на находището, са със стойности от десетки до стотици и хиляди пъти под нормираните пределно допустими концентрации. Разпространението на емисии в атмосферния въздух ще е със строго локален характер и близо до границата на находището. Според розата на ветровете, разпространението на емисии е главно в югозападна и югоизточна посока. Най-близките населени места с. Синитово и с. Огняново са разположени в западна и източна посока. В североизточна посока, след с. Синитово, спрямо местоположението на площадката, се намира с. Мирянци. От реализирането на инвестиционното предложение не се очаква съществено въздействие върху качеството на атмосферния въздух за населените места в разглеждания район. Изчислени са емисиите от тежкотоварните камиони тип самосвали, с които ще се извозва баластрата. Заключение е, че извършените курсове - изпълнени от два, три или повече камиона, няма да води до изменение на изчислени данни за емисии, защото по същество количеството пренесен материал е едно и е обвързано с броя на курсовете и изминатото разстояние, т.е. употребеното гориво е константа.

1.1.5. Предложени са подходящи мерки за намаляване на вредните въздействия от

дейности, източници на неорганизираните емисии, върху качеството на въздуха. От извършения анализ и представените данни, общото заключение на доклада за качеството на атмосферния въздух е, че не се очаква влошаване, дори на локално равнище, нито негативен ефект от експлоатацията на кариерата.

1.1.6. Представена е подробна информация за източниците на шум в околната среда при строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията на находище „Орешака“.

1.1.7. По време на подготовката, шум ще се формира от строителната механизация и транспортните средства. Това ще е само през светлите часове на деня и в района на обекта, тъй като режимът на работа при експлоатация на кариерата ще е едносменен, осем часов. Шумовото натоварване в района на находището по време на експлоатацията ще се формира от работа на механизацията на кариерата и движещите се автомобили, превозващи добития материал до МСИ и готовата продукция. Очакваните завишения, в рамките на работната площадка, ще имат епизодичен характер. Очакват се стойности на шумовото ниво на работната площадка на МСИ, където няма да се извършва трошене, да бъде в границите на 70 dB(A). Не се очаква наднормено шумово натоварване на жизнената среда на най-близките населени места с. Синитово и с. Огняново. Прогнозата за натоварването на околното пространство се очаква да бъде: локално, като териториален обхват; незначително, като степен на въздействие; в рамките на работния ден, като продължителност. Не се очаква дискомфорт на населението и не се очаква неблагоприятно влияние върху здравето на хората.

1.1.8. При реализацията на инвестиционното предложение, както и при закриване и рекултивация не се очаква шумово въздействие върху населените места в района. По време на експлоатацията на кариерата, както и при закриване и рекултивация, не се очаква обслужващия транспорт да доведе до промяна в шумовата характеристика на транспортния поток по общинските пътища и пътищата от РПМ, респективно до промяна на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим около него. Ще се използва съвременна мобилна МСИ, със следните предимства пред стационарните инсталации: ще работи в близост до добивния участък и със захранващ конвейер, при което ще се извършва само пробутване на добития материал. Ще се избегнат процесите на товарене, транспортиране и разтоварване на добитите маси и по този начин ще се намалят въздействията върху околната среда. Отсъствието на трошачки в технологичната схема на преработвателната инсталация ще намали значително нивото на излъчвания от нея шум в околната среда.

1.2. По отношение на компонент „Води“

1.2.1. С писмо, с вх. № ПД-01-498-(27)/07.04.2023г., БДИБР гр. Пловдив е определила инвестиционното предложение като допустимо, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите.

1.2.2. При оценяване качеството на доклада за ОВОС, на основание чл. 4, ал. 11 и във връзка с чл. 15, ал. 2 от Наредбата за ОВОС, Басейнова дирекция Източнобеломорски район, гр. Пловдив дава становище, с вх. № ПД-01-498-(52)/08.11.2024 г., с положителна оценка за качеството на доклада, както за представената информация, така и по отношение на направените в него изводи и анализи. В доклада за ОВОС е включена информация от извършено хидрогеоложко и инженерно-геоложко проучване в концесионната площ на находище „Орешака“, като е направена оценка въздействие на ИП върху качествения и количествения състав на подземните води и режима на работа на съседно разположените водоземни съоръжения за добив на подземни води.

1.2.3. Технологията на добив на полезното изкопаемо и неговата първична обработка не предвижда заустване на технологични отпадъчни води в повърхностен водоприемник. Възприетата технология предвижда пълен оборотен цикъл на технологичната вода, която ще се използва за промиване на материала. Технологично вода ще се използва за оросяване на работните площадки и пътища в находището, през сухите периоди, против запрашаване. Водата ще се осигурява от образувания котлован.

1.2.4. Битово-фекалните отпадъчни води от персонала ще се събират във водоплътни съоръжения, след което ще се извозват за пречистване до ГПСОВ Пазарджик.

1.3. По отношение на „Геоложка среда“ - При реализация на ИП по Алтернатива 2, оценката е, че въздействието върху геоложката среда ще бъде значително по-малко, тъй като площта на разработваната част на находище „Орешака“ се намалява с 120,620 дка или от 494,326 дка на 373,706 дка, респективно пропорционално се намалява и обема на иззетите земни маси от полезното изкопаемо.

1.4. По отношение на „Земни и почви“ - Почвите в площта на находището ще бъдат трайно унищожени, но извършването на рекултивация върху тях ще спомогне да се оформи подходящ ландшафт и земите да се използват по най-добрия начин. Хумусният слой ще се съхранява на депо за хумус, а разкривката на депа за земни маси. Предлаганата Алтернатива 2 ще допринесе за опазването на земеделските земи като природен ресурс.

1.5. По отношение на „Биологично разнообразие“

1.5.1. За инвестиционното предложение е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони по смисъла на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС и по реда на глава втора, раздел III от същата наредба, при която е преценено, че осъществяването на инвестиционното предложение е вероятно да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони BG0002057 „Бесапарски ридове”, BG0000578 „Река Марица” и BG0000426 „Река Луда Яна”.

1.5.2. На основание гореизложеното, ИП бе подложено на оценка за степента на въздействие върху защитени зони BG0002057 „Бесапарски ридове”, BG0000578 „Река Марица” и BG0000426 „Река Луда Яна”, която съгласно чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* се проведе чрез процедурата по ОВОС по реда на *Закона за опазване на околната среда*. Съответно бе изготвен доклад по ОСВ, структуриран съгласно изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС, съобразно критериите на чл. 22 от същата.

ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата „Натура 2000“, поради следното:

1.5.3. Заключениета в ДОСВ са, че осъществяването на ИП чрез Алтернатива 2 и при спазването на предложените мерки няма да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата „Натура 2000“.

1.5.4. Възложителят ще осъществи ИП чрез Алтернатива 2, при която няма да се извършва добив в териториите, попадащи в границите на защитена зона BG0000578 „Река Марица” и площта, от която ще се добива, ще бъде намалена общо със 120,620 дка. Това ще доведе до пълно отстраняване на прякото въздействие върху защитена зона BG0000578 „Река Марица” и намаляване на степента на въздействие върху защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове”.

1.5.5. Отрицателното въздействие върху защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове” се изразява главно в загубата на сухоземна територия, която ще се превърне във водна територия след извличане на полезното изкопаемо. Това въздействие се оценява като незначително, поради вида на територия в момента (основно земеделски земи), малката ѝ площ, спрямо територията на защитената зона и поради обстоятелството, че територии с подобни характеристики са широко разпространени в защитената зона.

1.5.6. Не се очаква и значително безпокойство от ИП, поради възможността на видовете птици – предмет на опазване на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове” – да заемат съседни – отдалечени от шума терени, които са с характеристики, подобни на засегнатите от ИП. При спазване на заложените мерки не се очаква безпокойство през размножителния период.

1.5.7. Осъществяването на ИП се очаква да окаже положително въздействие върху видове – предмет на опазване на защитени зони – чрез сформирването на водна територия, която ще представлява местообитания за водолубивите видове – предмет на опазване на защитени зони BG0002057 „Бесапарски ридове” и BG0000578 „Река Марица”.

1.5.8. При осъществяването на ИП няма да се засегнат пряко територии от защитена зона BG0000426 „Река Луда Яна”. За тази зона не се установяват значителни косвени въздействия.

1.5.9. При осъществяването на ИП чрез Алтернатива 2 няма да се засегнат пряко територии от защитена зона BG0000578 „Река Марица”. За тази зона не се установяват значителни косвени въздействия.

1.5.10. Не се установява отрицателно кумулативно въздействие от осъществяването на ИП върху видове и природни местообитания, предмет на опазване на засегнатите защитени зони.

1.5.11. По време на обществените обсъждания не са постъпили становища оспорващи или отхвърлящи информацията и заключенията за степента на въздействие в доклада за ОСВ.

1.5.12. Степента на въздействие върху компонентите на биологичното разнообразие, извън тези обхванати в защитените зони, е оценено в доклада за ОВОС като незначително.

1.5.13. По време на обществените обсъждания, постъпи становище, че растителният вид текирска мишорка (*Gypsophila tekirae*) расте в границите на концесионната площ. Текирската мишорка не е вид – предмет на опазване на защитени зони, но е защитен вид по смисъла на чл. 37 от ЗБР. Както правилно е отбелязано в отговора на възложителя, този вид никога не е установяван северно от река Марица, където е разположена концесионната площ.

1.6. По отношение на „Ландшафт“ – след реализацията на ИП ще се оформи антропогенен ландшафт. Предвижданията са на около 50 % от нарушените терени да се създаде водно езеро, с площ около 200 дка, а останалите площи да бъдат затревени и залесени. Природна стойност (голи ниви и деградирани пасища) ще се преобразува във ландшафт с висока естетическа и природна стойност (езеро с водни лилии, островни гори, и птичи колонии) За съседните територии ще има запазване на устойчивостта на ландшафтите при тяхното функциониране. В района на обекта няма да има смяна на социално-икономическите функции.

1.7. По отношение на „Културно наследство“ - заключението на екипа от експерти е, че в границите на концесионната площ „няма данни за съществуване на археологически обект, но е възможно да се появи културен пласт на по-голяма дълбочина“. По тази причина е предвидено провеждането на мониторинг при експлоатацията на находището.

1.8. По отношение на фактор „Отпадъци“

1.8.1. Генерираните отпадъци по смисъла на *Закона за управление на отпадъците* (ЗУО) и подзаконовите нормативни актове към него (различни от минните отпадъци), не се очаква да оказват значително въздействие върху компонентите на околната среда. По време на строителството, експлоатацията и рекултивацията на находището ще се извършва само предварително съхраняване на генерираните отпадъци на мястото на образуване, които ще се управляват съгласно ЗУО. Няма да се извършват дейности по третиране на отпадъци по смисъла на ЗУО.

1.8.2. В изпълнение на чл. 5, ал. 1, т. 3 от Наредбата за ОВОС за съвместяване на процедурата по реда на чл. 22г, ал. 4 от *Закона за подземните богатства* (ЗПБ) е към доклада за ОВОС е включено предложението за управление на минните отпадъци.

1.9. По отношение на фактор „Опасни химични вещества“ - При дейностите на площадката се предвижда използването на ограничени количества спомагателни материали, главно горива и смазочни материали необходими за строителната механизация. Дизеловото гориво ще е налично само в резервоарите на техниката. Използваните опасни вещества могат да оказват евентуално негативно въздействие върху околната среда само при аварийни ситуации. Въздействието е предотвратимо и първоначалното състояние на засегнатите компоненти може да се възстанови.

1.10. По отношение на фактор „Вредни физични фактори“ - Режимът на работа при експлоатация на кариерата ще бъде едносменен, осем часов, което означава че ще се генерира шум само в светлата част на денонощието. За работещите на кариерата ще бъдат осигурени лични предпазни средства. Шумът и вибрациите генерирани от строителните и транспортните машини няма да оказва влияние върху акустичната обстановка в близките, до обекта населени места. Не съществуват рискове за здравето на населението в резултат на извършваната дейност. Предвижданията по Алтернатива 2 спомагат за отдалечаване на добивните площи от с. Огняново, което още повече ще намали влиянието на шума върху населението в района.

1.11. По отношение на „Здравно-хигиенни аспекти“ - При приетата технология на работа на кариерата, възможността за кумулация на ефектите от газовите замърсители, прах и шум, са минимални. Съществуващите фактори не проявяват отдалечени ефекти върху човешкото здраве. Предвижда се оросяване на работните площадки и пътищата през летните месеци. Предлаганата Алтернатива 2 създава още по-благоприятни условия за не разпространение на замърсители в околната среда и населените места. Разстоянието на площадката на кариерата до населените места е достатъчно голямо, за да се редуцират очакваните неблагоприятни въздействия върху здравето на населението (прах, ауспусни газове, допълнително шумово натоварване, замърсяване на района с леки фракции на производствените отпадъци, замърсяване на подземните води). Трасетата за извозване не преминават през зони със специфичен хигиенен статут.

2. В представения доклад за ОВОС са разгледани съответните аспекти от текущото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия при строителството и експлоатацията на находище

„Орешака“, в землището на с. Огняново, общ. Пазарджик. Заключение на експертите, изготвили доклада за ОВОС е, че на база направените анализ и оценката за въздействието на ИП, проведените изследвания, проучвания и консултации, както и направената прогнозна оценка за въздействието на обекта върху компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат, предлагат, да се одобри реализацията на инвестиционното предложение, с местоположение **по Алтернатива 2**, при прилагане на Плана за изпълнение на мерките, предвидени да предотвратят или намалят вредни въздействия върху околната среда.

3. В доклада за ОВОС са описани проучените разумни алтернативи, които са относими за ИП и неговите специфични характеристики, като:

3.1. „Нулева алтернатива“ по същество разглежда съществуващото състояние на околната среда без реализация на ИП, при което ИП няма да окаже никакви отрицателни въздействия върху околната среда.

3.2. Алтернативи за местоположение

Алтернатива 1 - С нея се предвижда цялостна разработка на площта с определени запаси в категория [122], а в последствие и на част от определените ресурси [332], т.е. на цялото находище в размер на 494,326 дка. Към тях са предвидени и необходимите съпътстващи площи в размер на 46,915 дка, при което концесионната площ възлиза на 541,241 дка.

Алтернатива 2 - При нея се предвижда да бъдат изключени от добив в находището общо 120,620 дка, като добив ще се извършва **на площ 373,706 дка**.

С реализацията на ИП по избраната Алтернатива 2, степента на въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, и върху защитените зони (особено върху 33 „Река Марица“) ще е значително по-малко, отколкото при Алтернатива 1. Също така ще се запазят съществуващият отводнителен канал и съпътстващият го път, и земеделски площ.

4. С писмо вх. № 01-498-(65)/27.06.2025 г., РЗИ-Пазарджик дава положителна оценка на доклада за ОВОС по отношение на направените в него анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателни въздействия върху човека и възможния здравен риск от строителството и експлоатацията на ИП, като счита, че не се очакват предпоставки за възникване на здравен риск за населението.

5. По отношение качеството на доклада на ОВОС е получено положително становище от Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Пазарджик (вх. № ПД-01-498-(66)/01.07.2025 г.).

6. С ИП не се предвижда преминаване на транспортни средства през населените места. Транспортът на готовата продукция ще се извършва със самосвали, с товароносимост 15 т. Транспортирането на инертните материали ще се осъществява посредством: асфалтов път с. Огняново – гр. Пазарджик – път от републиканската пътна мрежа I-8 (обход на гр. Пазарджик по бул. „Стефан Стамболов“) – път II-37 (обход на гр. Пазарджик по бул. „Хр. Ботев“) – Автомагистрала „Тракия“.

7. При провеждане на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС с всички приложения към него, включително и доклада за ОСВ, като:

7.1. След положителна оценка на качеството на доклада за ОСВ, същият е предоставен за обществен достъп на 21.07.2025 г. като е публикуван на интернет страницата на РИОСВ-Пазарджик за провеждане на консултации с обществеността, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за ОС, респ. чл. 16, ал. 2 от Наредбата за ОВОС. В едномесечния срок писмени мотивирани становища не са постъпили, вкл. и такива по смисъла на чл. 39, ал. 10 от Наредбата по ОС, които да налагат извършване на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация.

7.2. Проведени са четири срещи за обществено обсъждане на доклада за ОВОС и приложенията към него, в определените като засегнати община и кметства, в периода

10.09.2025 г. – 12.09.2025 г. С писмо, с вх. № ПД-01-498-(78)/18.09.2025г., са предоставени протоколите и присъствените списъци от проведените срещи за обществено обсъждане. При провеждането на някои от срещите за обществено обсъждане са повдигнати въпроси относно „изчезване на подземни води“, „напукване на къщите“, „преминаване на камиони през населените места“, право на възложителя да разработва кариерата и др. въпроси, част от които изказване на принципно несъгласие с ИП и организационни въпроси. На поставените въпроси по време на срещите за обществено обсъждане са дадени отговори от страна на представители на екипа от експерти, изготвили докладите за ОВОС и ОСВ и от възложителя. В периода на обществен достъп на доклада за ОВОС и на самите срещи за обществено обсъждане, няма постъпили писмени становища. В резултат на обществените обсъждания, постъпват писмени становища от жителите на трите села, придружени с подписки, с изразена позиция против реализацията на инвестиционното предложение. В писмата са изразени и опасения от различен характер, свързани с бъдещи въздействия от реализацията на ИП. Част от изказаните мнения са свързани с организационни въпроси и немотивирани мнения, друга част са свързани с опасения отнасящи се с отразяване на дейностите от експлоатацията на ИП върху подпочвените води в района, напукване на къщи в границите на селата, замърсяване на въздуха, водите, повишени нива на шум в района, засягане на земеделски земи, преминаване на камиони през населените места и др.

Всички постъпили мнения и становища своевременно са предоставени на възложителя за запознаване и произнасяне, съгласно чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС.

7.3. От възложителя е изготвено становище (внесено с вх. № ПД-01-498-(79)/23.09.2025 г.) по смисъла на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС по предложенията, препоръките, мненията и становищата, в резултат на проведените обществени обсъждания, което е представено в РИОСВ Пазарджик, както и на засегнатите община и кметства за осигуряване на обществен достъп. В становището на възложителя по чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС е отговорено на направените предложения, препоръки, мнения и възражения. Предвид на това, че не са налице обстоятелства в съответствие с изискванията на чл. 17, ал. 7 от Наредбата за ОВОС, преценката в становището на възложителя е, че не е необходимо допълване на доклада и приложенията към него, т.к. липсва нова информация въз основа на експертна оценка, която да се различава от представената в доклада за ОВОС.

7.4. От своя страна, с цел изясняване на постъпилите от обществените обсъждания притеснения, позиции и мнения от населението, компетентния орган, с писмо с изх. № ПД-01-498-(77)/18.09.2025 г., РИОСВ-Пазарджик възлага на проф. д-р инж. Ивайло Копрев, ректор на Минно геоложки университет „Св. Иван Рилски“ гр. София да бъде изготвено независимо експертно становище, относно границите на въздействие по отношение на свличане на земни маси, следствие извършване на предвидените добивни дейности в находище „Орешака“.

В отговор е получено становище, с вх. № ПД-01-498-(84)/12.11.2025 г., изготвено от проф. д-р Ивайло Копрев и доц. д-р Евгения Александрова, в което се направени следните изводи и заключения:

- Границите на въздействие, по отношение на свличане на земни маси, следствие извършване на предвидените добивни дейности в находище „Орешака“, се определят от геомеханичните характеристики на пясъчния пласт, хидрогеоложките условия и проектните параметри на кариерата. В случая, може да се очаква евентуално въздействие в непосредствена близост до границите на кариерата.

- Поради ниската кохезия и зърнестата структура на пясъчния материал, вероятността от формиране на свлачищни процеси може да бъде свързана с локални свличания по откосите откъм отработеното пространство, например следствие на временни натоварвания, обводняване или ерозия по повърхността на забоя. Очакваната зона на деформации при тези условия, не би надвишила няколко метра до долния ръб на

откоса, като въздействието би имало временен характер в границите на добивния работен фронт.

- Извън границите на кариерата и в посока на терени с по-малък наклон и без хидродинамично въздействие, вероятността от свличане на земни маси е пренебрежимо малка. Не се очаква въздействие върху съседни земни участъци, сгради или инфраструктурни обекти, разположени извън границите на концесионната площ.

- Предвидените параметри на насипището – височина от 5,0 до 6,0 м и ъгъл на откоса 45°, могат да се оценят като устойчиви при нормални условия на експлоатация. Приетият наклон съответства на ъгъла на свободно отсипан откос за пясъчни и слабо свързани материали, което означава, че насипът ще запазва естествената форма без прояви на нестабилност или свличане, при условие че материалът е сух или при естествено водно съдържание. Следователно проектните параметри на насипището могат да се приемат като технически обосновани и безопасни по отношение на устойчивостта на земните маси.

- В заключение, границите на въздействие по отношение на свличане на земни маси се ограничават в работната зона на добивните работи и прилежащата зона, около бордовете на кариерата на разстояние до няколко метра (5-10 метра).

8. Със свое Решение № 1-1/2025 г., Експертният екологичен съвет към РИОСВ-Пазарджик предлага да бъде одобрено ИП „Добив и преработка на инертни материали от находище „Орешака“ в землището на с. Огняново, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик, с възложител: „ЕКО-ХИДРО-90“ ООД

и при следните условия:

I. Общи условия:

1. ИП „Добив и преработка на инертни материали от находище „Орешака“ в землището на с. Огняново, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик да се осъществи в териториалния обхват на **Алтернатива 2** (*регистъра на точките от контура на площите за добив от находище „Орешака“ при Алтернатива 2 е даден на стр. 5 от настоящето решение*).

II. За фазата на проектиране:

2. Да се извърши класификация на отпадъците, които ще се образуват от дейността на дружеството, съгласно Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66 от 2014г.).

3. Да се извърши оценка на устойчивостта на откосите на разкривните и добивните стъпала и вероятностен анализ от възникване на свлачищно тяло по вероятна свлачищна повърхнина и да се представи в РИОСВ-Пазарджик.

4. Да се изготви и съгласува проект за техническа и биологична рекултивация, съгласно изискванията на Наредба № 26/02.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване хумусния пласт. Проектът да се съгласува с Министерство на енергетиката.

5. Да се изготви План за собствен мониторинг на подземни води, в съответствие с нормативните документи и той да се съгласува с Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ Пловдив.

III. Преди извършване на открито-подготвителните работи и започване на експлоатацията:

6. Преди извършване на открито-подготвителните работи и започване на експлоатацията, операторът да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети, със съдържание, съгласно приложение 1 на Наредба № 1/2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за

минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (ДВ, бр. 96/07.11.2008 г.) и да я представи в РИОСВ-Пазарджик.

IV. По време на експлоатация, закриване, рекултивация:

7. Да се ограда или отбележи с трайни знаци границата на концесионната площ.
8. Да се отразят на терен с трайни знаци границите на площта на Алтернатива 2, съгласно координатите в таблицата на стр. 5 от решението. Трайните знаци да са различни от тези, с които са отразени границите на концесионната площ.
9. Да не се извършва добив на инертни материали под разрешената кота на изземване +180 м.
10. Добивните работи да се извършват, като се вземат необходимите мерки за незасягане (замърсяване на почвите) на съседни на концесионната площ имоти.
11. Хумусният пласт от разкривката на находището да се съхранява в отделно депо и да се използва при рекултивационните дейности.
12. С цел ограничаване на праховите емисии, по време на строителство, експлоатацията и закриването на находището, да се прилагат всички конкретно приложими мерки, посочени в чл. 70 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.
13. Да се извършват собствени периодични измервания на показателите за шум, излъчван в околната среда, съгласно чл. 27 от Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг, и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.
14. Водата, доставяна на площадката, за питейно-битови цели да отговаря на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.
15. Да се осигурят абсорбиращи материали за незабавно третиране на евентуални разливи на горива, смазочни материали и съдове за събиране на замърсените абсорбенти.
16. В хода на разработването на находището да се изградят гнездови и миграционни местообитания на редки и защитени от ЗБР видове птици. За целта следва в централните части на водоема, който ще се образува при експлоатацията на ИП, да се оставят и оформят три типа малки острова, с обща площ минимум 6 дка.
17. На първия от „островите“, с надводна част мин. 2 дка да се създадат природни местообитания с кодове 92A0 и 91E0 по Директива 92/43/ЕЕС (заливни и крайречни гори), с основно предназначение създаване на гнездово местообитание на смесена чаплова колония с участието на ибиси и лопатари.
18. Вторият „остров“ следва да е основа за възстановяване на местообитание с код 3150 (по Директива 92/43/ЕЕС) и трябва да представлява заета плитчина с площ мин. 3,4 дка, подходяща за обрастване с папур (Turpha) като основна формация и като съпътстващи растения от съюзите Magnopotamion и Parvopotamion, Lemnion minoris, Hydrocharition, Nymphaeion albae и др. Тук освен възстановяването на застрашеното местообитание 3150, основната цел трябва да бъде създаването на гнездово местообитание на 10 вида редки птици (лебеди, гмурци, водни дърдавци, малък воден бик, тръстикова блатар и др.).
19. Третият „остров“, с надводна площ мин 0,8 дка, трябва да е изграден в надводната си част от дълбок слой (мин. 60 см) пясък и чакъл. Основната цел на този „остров“ е да осигури гнездово местообитание на наземно гнездящи редки птици (рибарки, дъждосвирци и др.).

V. План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 6 ЗООС

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
1.	Изготвяне на цялостен работен проект по Алтернатива 2, включващ набелязаните предписания в Докладите за ОВОС и ОСВ	Проектиране, строителство и експлоатация	Оптимизиране параметрите на ИП, с оглед минимално въздействие върху ОС и защитените зони
2.	Изготвяне на проект за рекултивация, съгласно предложенията в ДОВОС и ДОСВ	Проектиране	Реинтеграция на терена в околния ландшафт и защитената зона
3.	Изготвяне на Аварийен план за действие при бедствия, аварии и катастрофи	При въвеждане в експлоатация	Предпазване живота и здравето на хората
4.	Изграждане на локална реперно-възстановителна опорна мрежа, свързана с държавната триангулация	При въвеждане в експлоатация	Контрол на техническите показатели, заложен в проектите
5.	Отлагане границите на конц. площ и находището поетапно, в съответствие с изготвените годишни проекти;	При въвеждане в експлоатация на даден участък	Контрол на границите на добивните площи
6.	Да се уведоми РИМ-Пазарджик, с цел извършване на добивните работи под наблюдение на археолог	При въвеждане в експлоатация на даден участък	Опазване на евентуални археологически находки от площадката
7.	Стриктно спазване на изискванията, заложен в План за управление на минните отпадъци и Аварийния план.	експлоатация	Гарантиране на минимално въздействие върху ОС и здравето на хората
8.	Провеждане на периодични геодезически замервания, за установяване спазването на проектните параметри.	експлоатация	Гарантиране на минимално въздействие върху околната среда
9.	Осъществяване на всички дейности по добива и транспортирането на материала само в границите на разрешените площи	Експлоатация	Гарантиране на минимално въздействие върху ОС и ЗЗ
10.	Транспортната и строителна техника да се поддържат в добро техническо състояние.	Експлоатация	Намаляване на неорганизираните емисии
11.	Да не се извършват ремонтни работи и смяна на масла на строителните машини в границите на находището и в съседните терени	Експлоатация	Опазване на почвите, повърхностните и подземни води от замърсяване с ГСМ
12.	Редовно оросяване на работните площадки и технологичните пътища, особено през топлите месеци.	Експлоатация	Намаляване на праховото замърсяване на атмосферния въздух. Контролиране на изпълнението в атмосферния въздух.
13.	Премахване на растителността и откривката да се извършва извън размножителния период на повечето консервационно значими животински видове (1 март – 30 юни)	експлоатация	Предотвратяване загуба и/или безпокойство на консервационно значими животински видове
14.	Преди започване на откривните работи в даден участък да се прави оглед на терена и при наличие на бавноподвижни животни, да се обезпечи безопасното им придвижване	Експлоатация	Предотвратяване на загуба или нараняване на индивиди на бавно подвижни животни. Опазване на видовете и

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	извън площадката на ИП.		предмета на опазване на 33.
15.	Да не се изхвърлят отпадъци извън определените за целта места.	Експлоатация	Опазване на ОС, запазване структурата и функциите на природните местообитания.
16.	Ако при добивните дейности се разкрият находки с качества на археологически обекти, то работата да бъде незабавно спряна и да бъдат информирани компетентните органи.	Експлоатация	Опазване на културно историческото наследство
17.	Поетапно извършване на предвидената по проект техническа рекултивация.	Експлоатация	Създаване на условия за реинтеграция на терена и подобряване на ландшафта
18.	Извършване на предвидената по проект биологична рекултивация, като се използват само местни растителни видове.	След приключване на експлоатацията	Създаване на условия за реинтеграция на терена в защитената зона
19.	При евентуално зарибяване на водното огледало след края на експлоатацията на кариерата, то да се извърши от специалист ихтиолог.	След приключване на експлоатацията	Ограничаване възможността за навлизане на инвазивни чужди видове риби

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Заинтересуваните лица могат да оспорят решението в 14-дневен срок чрез РИОСВ-Пазарджик по административен или съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някои от обстоятелствата при които се издава настоящето решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно РИОСВ-Пазарджик.

При констатиране на неизпълнение на условията в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Дата: 09.12.2025 г.

КОСТАДИН ГЕШЕВ

Директор на РИОСВ – Пазарджик

